

การศึกษา

หนังสือสื่อภาษา

หนังสือที่ว่านี้คือ หนังสือคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ซึ่งสำนักงานราชบัณฑิตยสภาจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งที่ ๒ นอกจากนี้จะปรับปรุงเล่มให้มีขนาดเล็กลงเพื่อให้ใช้สะดวกแล้ว ยังได้มีการปรับปรุงแก้ไขบทนิยามและการเก็บคำเพิ่มเติมด้วย ด้วยเหตุที่คำในภาษาไทยจำนวนมากเป็นคำยืมจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต การนำคำเหล่านี้มาใช้ก็มีวิธีการหลากหลาย และผู้ใช้ภาษาจำนวนมากไม่น้อยไม่อาจแยกแยะที่มาของคำได้ หนังสือคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตจึงได้รวบรวมคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต และแสดงการประสมคำ รวมทั้งให้ความหมายไว้ เพื่อให้ผู้อ่านใช้เป็นแนวทางในการแยกแยะที่มาของคำได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตในหนังสือเล่มนี้ เช่น คำว่า พจนานุกรม (หนังสือที่ว่าด้วยถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง เรียงตามลำดับตัวอักษร โดยทั่ว ๆ ไปจะ

บอกความหมายและที่มาของคำเป็นต้นด้วย) มาจากการประสมกันของคำว่า วจน ที่แปลว่า ถ้อยคำ กับคำว่า อนุกรม ที่แปลว่า กระบวน, แบบ, ลำดับ คำว่า พุทธาภิเษก (ชื่อพิธีในการปลุกเสกพระพุทธรูปหรือวัตถุมงคล โดยมีพระเถระผู้เชี่ยวชาญในการทำสมาธิจำนวนหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า คณะปรก หนึ่งภาวนาส่งกระแสจิตเพ่งคุณพระรัตนตรัยเข้าไปสู่องค์พระหรือวัตถุมงคลนั้น) มาจากการประสมกันของคำว่า พุทธ กับคำว่า อภิเษก คำว่า พุทธ ที่เป็นคำนาม แปลว่า พระพุทธเจ้า ถ้าเป็นคำวิเศษณ์แปลว่า ผู้รู้, ผู้ตื่น, ผู้เบิกบาน ส่วนคำว่า อภิเษก แปลว่า การรดด้วยคุณอันยิ่ง; การบรรจุ, การแต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ

นอกเหนือไปจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว หนังสือคำไทยที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ก็เป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ท่านสามารถค้นคว้าที่มาของคำต่าง ๆ ได้ ผู้สนใจสามารถติดต่อสอบถามได้แล้ววันนี้ที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

อารยา ทิรมงคลจิต